

Amos Rex har lekfull bakgård

NUTIDSKONST, konst som sprudlar av livsglädje och konst som manar till eftertanke. Amos Rex har etablerat sig i och under kulturmärkta Glaspalatset och helsingforsarna har återtagit platsen till sitt hjärta. På torget bakom byggnaden är

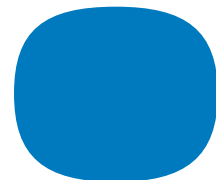
de lekfulla konstruktionerna som samtidskonst i sig, utställningarna är möten mellan det förgångna, samtiden och framtiden. Först ute är konstkollektivet teamLab med säte i Tokyo, i februari tar surrealisten René Magritte plats. Bakom Amos Rex står föreningen Konstsamfundet som grundades av Amos Anderson, bakom arkitekturen i till-

FOTO LEIF WECKSTRÖM

och ombyggnaden står arkitektbyrån JKMM. Amos Rex är öppet alla dagar utom tisdagar.

Svenskasidor

De svenska skolorna bågner av barn och trenden är att elevunderlaget fortsätter växa. Linjedirektör **Niclas Grönholm** betecknar problemet som positivt.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

FOSTRAN OCH UTBILDNING

”Vi har ett positivt problem”

DET är i synnerhet i det norra distriktet som omfattar skolhusen i allt från Månsas och Åshöjden till Staffansby och Kottby som trängseln är stor.

”Det är väldigt trångt i skolorna och vi behöver finna en lösning inom en snar framtid, kanske redan i höst”, säger **Niclas Grönholm** som är direktör för den svenska servicehelheten inom fostran och utbildning. I det här skedet vill han inte gå in på olika alternativ för att råda bot på trängseln men klart är att det måste bli fråga om att organisera om i norra distriktet.

Som bäst renoverar man grundligt Minerva i Tölö och eleverna som arbetat i tillfälliga byggnader intill Sand-

udds badstrand återvänder till Apollologatan i oktober. I skolhuset öppnar ett nytt svenskt daghem, Apollo.

”Det uppstår många nya daghemsplatser också på Drumsö då nybygget vid Storsvängen färdigställs inom ett par år. Om några år ska man dessutom renovera det nuvarande svenska skolhuset på Drumsö enligt våra behov”, säger Grönholm.

I långsiktplanerna ingår reserveringar för daghem i Fiskehamnen och enhet med dagvård och eventuell skola i Kronbergsstranden. Grönholm poängterar att planerna för såväl Fiskehamnen som Kronbergsstranden inte är aktuella inom kort utan det

handlar om 5–10 år.

I årskurserna 1 till 9 växer det sammanlagda elevunderlaget årligen stadigt med ungefär hundra och det sätter i förlängningen tryck även på gymnasiernas utrymmen.

”Vi har ett positivt problem”, säger Grönholm samtidigt som han påpekar att det växande antalet barn även ökar behovet av behöriga barnträdgårdslärare och klasslärare.

”I synnerhet i fråga om att få behörig personal till daghemmen är läget allvarligt. Jag hoppas att man inom politiskt håll ska inse hur svår krisen är. Det här problemet är inte nytt.”

Arbetet med att implementera

den nya läroplanen går i höst in i ett skede då den nya typen av utvärdering och bedömning av elever införs. ”Bedömningen av lärprocessen hos eleven ska vara fortlöpande och målet är att man ska våga lämna bort en del betyg. Elevens egen utvärdering av sig själv är en väsentlig ingrediens i helheten, och ny praxis ska ge också föräldrarna en större roll.”

Höstlovet i de svenska skolorna är 18–19 oktober. ”Den svenska sektionen har kvar viss självbestämmanderätt, och därför sammanfaller inte höstlovet med de finska skolornas. En del gillar ett kort höstlov, andra skulle önska ett längre.”

SENIORER

Festival, dans och blues

SENIORER, pensionärer och alla som är lite äldre är målgruppen när seniornätverket ställer till med seniorfestival. Arbis sjuder av program, dans, musik och föreläsningar. Medverkande är Birgers Ragtime Band och bland andra skådespelaren Riko Eklundh (bilden). Seniorfestival 6.10 kl. 12–16. Inget inträde! Arbis bjuder föresten också på Seniorsurf på Stoa, nyttig info om smarttelefoner och pekplattor.

Inom ramen för seniornätverket finns även möjlighet att höra om Svenska teaterns regnbågsfärgade historia. Riko Eklundh berättar och guidar runt i huset 15.11. Förhandsanmälan hos

regnbagsankan@regnbagsankan.fi.

Liv, död och elakheter är rubriken för en blueskonsert med B.S.T.O.Band 2.10 kl. 14–16 i Nordhuset. Pausgympa, infotorg och kaffe. Seniornätverket finns på Facebook.

Seniorprogram i regi av samrådet för de elva svenska pensionärsföreningarna i Helsingfors som ordnar bland annat seniorträff på Café Esplanad, 2.10 kl. 14 medverkar journalisten Inger Jägerhorn. Kvällar för danslystna och musik till levande orkester på AV på Annegatan 26 både 17.10 och 14.11. Svenska dagen, 6.11, firas på G18 med professor Henrik Meinander som festtalare.

Riko Eklundh

I KORTHET

KATTFNATT OCH TROLLSVANS

Höstens Rimjam, ordlekar för barn mellan 1 och 5 år i sällskap av vuxen enligt följande: 29.9 Rusa kuta spring på Månsasgården, 13.10 Kattfnatt och lejonvrål i Berghälls bibliotek, 27.10 Kattfnatt och lejonvrål på bokmässan i Helsingfors (Obs mässinträde för över 7 år), 3.11 Spökdans och trollsvans i Östra centrumets bibliotek, 10.11 Spökdans och trollsvans i Malms bibliotek och 24.11 Mums vitamin – blå medicin på Richardsgatans bibliotek. Start kl. 15.

MAMMA MU OCH KRÅKAN

Mamma Mu och Kråkan har nypremiär med Barnens estrad som spelar i Nordhuset den 28.9 kl. 18. 3–6 åringar med vuxen.

ÄLVOR OCH LITEN FARBROR

Lördagsgodis 13.10 kl. 13 är ÄlvCirkus och både skuggteater och experimentell elektronisk musik för barn mellan 3 och 8 år. 27.10 kl. 13 ger Unga Teatern Sagan om den lilla farbrorn. För 3–6 åringar. I Lilla Luckan i köpcentret Forum.

VEM?

Åbo svenska teater på Annegården med barnpjäsen Vem? som bygger på Stina Wirséns böcker om nalle, katten och kaninen. 10.11 kl. 13 respektive 15, fribiljetter i aulan en timme tidigare.

BERÄTTELSE 1-2-3-4

Teater Viirus gästspelar Nordhuset 15.10 kl. 9.00 respektive 10.30 med "Berättelser 1-2-3-4" som handlar om att underhålla sig själv när mamma och pappa vill sova. För 3–6 åringar tillsammans med vuxen. Inget inträde, obligatorisk förhandsanmälan, siw.handrooskelekay@hel.fi.

BARNFEST I MALM

Familjefest i Malms kulturhus 10.11 kl. 12–16 med trollkarlen Alfredo, Arne Alligator, Mumintrölet, Teater Tapir som ger pjäsen Myrabell samt sagoverkstad. Inget inträde.

Kulturinformatören Johanna Kumpulainen trivs med jobbet.

KULTURINFORMATÖREN

Ta vara på utbudet – det finns

JOHANNA KUMPULAINEN har överblick och insikt i det mesta som händer på svenska inom kultur, idrott och ungdom.

Hon jobbar med information och marknadsföring av svenska evenemang i regi av staden. Hon ger synlighet och strävar även att koordinera mellan stadens olika instanser som producerar program och happenings på svenska inom kultur, idrott och ungdom.

"Det ordnas mycket och mycket och ofta uppbärs inget inträde enligt tanken att alla ska kunna ta del av evenemang som Helsingfors står bakom. Mycket riktar sig i synnerhet till barn och seniorer. Målet är att så många som möjligt ska njuta av det fina utbudet", säger Kumpulainen, som arbetar som kommunikationsplanerare på Kultur- och fritidssektorn.

Till den här sektorn hör allt från stadsbiblioteket och stadsmuseet

till HAM, det vill säga konstmuseet medan idrotten innefattar motions- och friluftstjänster och så ingår ungdomsarbetet.

Kumpulainen är infödd helsingforsare och idag bosatt i Brunakärr. Till Helsingfors stad kom hon 2010 efter en lång karriär med marknadsföring och kommunikation inom den privata IT-sektorn.

"Jag hann också med ett par år på underbara kulturcentret Retretti som tyvärr inte klarade sig ekonomiskt och för sju år sedan kom jag till mångkulturella Caisa som förresten nyligen har flyttat till fantastiskt fina lokaler i Elantos gamla brödfabrik i Sörnäs", säger Kumpulainen och påpekar att andra kulturhus i stadens regi är Annegården, Savoyteatern, Malms kulturhus, Nordhuset, Stoa och Gamlasgården.

Hon stortrivs med att informera och marknadsföra svenskspråki-

ga program, ett viktigt uppdrag som också handlar om att bygga upp nätverk och se till att saker blir gjorda.

"Helsingfors stads strategi är att värna om tvåspråkigheten och mitt mål är att ge synlighet åt svenskt inom kultur, idrott och ungdom. I dag är verksamheterna splittrade och jag strävar att skapa en mall som sammanfattar på ett överskådligt sätt", säger hon och fortsätter:

"I jobbet kan det även handla om att fästa uppmärksamhet vid vikten av tänka på svenska när man planerar och genomför projekt."

Kumpulainen vill ha respons och önskemål av de svenskspråkiga helsingforsarna.

"Skriv gärna e-post. Då når ärendet garanterat fram. Telefon går lika bra men jag är inte alltid anträffbar."

Ta kontakt på antingen johanna.kumpulainen@hel.fi eller 09 310 37510.

Författare i samtal

NÅGRA av årets uppmärksammade aktuella författare, Emelie Enckell, Tuva Korsström, Peter Sandström och Michel Ekman skildrar sina föräldrar i sina nya verk och besöker Arbis 21.11 för att delta i ett samtal som leds av författaren och litteraturkritikern Pia Ingström.

Författare på Arbis även när bland andra Carl Fredrik Sandelin berättar 3.10 om sin bok om släkten Hackman och staden Viborg samt genom serien Öppet rum för poesi. Tua Forsström medverkar 11.10. Författare och litteratur

stort i fokus även på Helsingfors bokmässan 25.–28.10.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Pia Ingström

Danny i samtal med Bettina

DEN FINSKA schlagerens "grand old star" Danny, alias Ilkka Lipsanen, fyller 75 och menar att det är dags att lägga av. Men först åker han på turné och gästnar Nordhuset för att samtala med Bettina Sångbom. Danny har finlandssvenska rötter och samtalet går förstås på svenska. 9.11 kl. 19.

Ted Gärdestad (1956–1997), den svenske musikern som med brodern Kenneth gett oss låtar som "Jag vill ha en egen måne" och "Himlen är oskyldigt blå" gästspelar Nordhuset i form av en musikalisk kväll. 13.10 kl. 19 inom ramen för Hurrikubi.

FOTO PETRI KOKKO

MINA KVARTER

Staffan Bruun
tvekar inte:
Tölö är bäst.

Tölö i själ och hjärta

TÖLÖ, svarar Staffan Bruun bestämt på frågan om var hans favoritkvarter ligger. Författaren och journalisten är visserligen född på Högbergsgatan 19, en vacker och värdefull byggnad som hans morfars farfar, Alfred Kihlman lät bygga och han var bara ett år när familjen flyttade till Tammelund.

"Jag gick i folkskolan i Hertonäs. Skolan hade utedass på gården. Sedan flyttade vi till Kaserngatan och jag fortsatte min skolkarriär i Lönkan på Tölötorg. Jag tog fyrans spårvagn till Glaspalatset och fortsatte med femman till Tölötorg. Att det blev Lönkan och inte Broban eller Norsen som låg närmare, berodde på att min äldre bror Niklas gick i Lönkan. Tölö och dess urbana kvarter kom in i min vardag redan i mitten av 1960-talet också för att jag spelade fotboll inom HIFK som tränade i närheten av Sandudds badstrand. Och när jag läste journalistik låg Svenska social- och kommunalhögskolan kvar på Topeliusgatan", berättar Bruun.

Tölö, både Främre och Bortre, hör till stadsdelar med trogen befolkning.

Bruun och hustrun Meri flyttade till Museigatan för ett kvartssekel sedan och paret har inga planer på att flytta.

"Varför skulle vi det. Det finns inget bättre än Tölö. Det skulle inte falla mig in att lämna våra härliga hemkvarter för till exempel området söder om Bulevarden."

"I vårt hus har många bott i evigheter men vi har också nyinflyttade som glädjande ofta är barnfamiljer. Det är härligt att Tölö hålls levande. Under årens lopp har alldeles för många små privata butiker fått stänga, för att inte tala om alla biografier som försvann. Det gäller förstås hela Helsingfors, men här i Tölö fanns allt från legendariska Cinema till Adlon, Axa, Corona och Ritz."

När Staffan Bruun ska lista Tölöbyggnader som har speciell betydelse för honom är det ingalunda Operan eller Musikhuset som han vill hylla.

"Mina hus i Tölö är de stora arenorna för ädla sporter, Olympiastadion, Ishallen och fotbollsstadion. Jag vad med och delade ut programblad

när Ishallen invigdes 1966."

Bruun är aktuell med sina memoarer från åren på HBL och arbetar igen på en ny bok. Han är ännu inte redo att berätta vad den ska handla om men skriver varje dag från nio till ungefär tolv ett då han tar lunchpaus tillsammans med hustrun.

"Då går vi på kaffe och tilltugg till Tölötorg eller kafé Regatta. När vi tar en promenad blir det ofta i riktning mot Edesviken och runt begravningsplatsen eller längs stranden till Mejlans och Fölisön. Alternativet är att varva Tölövikens."

På frågan om vad han efterlyser i Tölö tvekar han inte: "Klassiska Tölökrogar i all ära men det vore trevligt med ett mångsidigare utbud av restauranger."

I linje med ovanstående ser Bruun närmast häpen ut över frågan om tips till trevliga ställen att duka upp med havd picknick. "Vad i all sin dar, varför skulle jag släpa på mat och dryck när jag kan slå mig ned på en servering."

I KORTHET

MISSA INTE SVENSK GUIDNING

Stadsmuseet och HAM, det vill säga stadens konstmuseum, arrangerar gratis guidade turer på svenska i respektive museum. Stadsmuseet första tisdagen i månaden kl. 17–18, på HAM ingår turen i biljettpriset på lördagar.

Mer info på www.hamhelsinki.fi/sv och www.helsinginkaupunginmuseo.fi/sv.

NOVELLER OCH KAFFE

Novellkafé är hemtrevlig högläsning ur bra novellsamlingar jämte kaffe och pågår i bibliotek enligt följande schema: 27.9 Tölö, 4.10 Drumsö, 11.10 Munksnäs, 17.10 Richardsgatan, 25.10 Tölö, 1.11 Drumsö, 15.11 Munksnäs, 22.11 Tölö och 28.11 på Arbis. Alltid kl. 18–19.30.

MUSIK UR LYRIK

Emma Salokoski och gruppen Ilmieliekki Quartet har gett ut ett album som utgår från finlandssvensk lyrik av bland andra Edith Södergran, Elmer Diktonius och Birgitta Boucht. 30.10 kl. 19 ger de smakprov ur albumet i Malms kulturhus.

KYRKOR, SENATSTORGET

Med rubriken Kyrkorna mitt i staden, bjuder Arbis på en vandring som skildrar det andliga livet i 1800-talets Helsingfors genom Sankt Henrikskatedralen, Domkyrkan och Trefaldighetskyrkan. 29.9, start 12 från Sankt Henriks i Ulrikasborg.

HYLLNING TILL KVINNOPOP

Gruppen Ginger Sisters står för musikalisk underhållning kring pophistoriens kvinnliga stjärnor på Hurrikubi i Nordhuset 10.11.

NÄSTAN JUL IGEN

Två månader kvar till jul, men skriv upp det peruanska jultorget 24.11 i Nordhuset och Arbis klassiska julvaka då hela huset fylls av pyssel, sysself och julgröt, 30.11.